

עת"א 33766/03/19 - סרוליק טייב, נגד שרות בתי הסוהר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

26 מרץ 2019

עת"א 33766-03-19 טייב(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר

בפני כב' הנשיא רון שפירא
העותר

סרוליק טייב, (אסיר)
ע"י ב"כ עו"ד עדי קידר

נגד
המשיבים

1. שרות בתי הסוהר
2. מדינת ישראל

פסק דין

רקע דיוני ותמצית הטענות:

לפני עתירת אסיר במסגרתה הוא עותר להורות למשיב שלא להעבירו לכלא אחר. העותר שהה בבית מעצר קישון ונודע לו על כוונת המשיב להעבירו לכלא גלבוה. לכן הוגשה העתירה. יצוין כי עד קיום הדיון בעתירה העותר כבר הועבר לבית מעצר גלבוה.

העותר עצור עד לתום ההליכים בתיק האוחז מספר רב של אישומים של עבירות מרמה, הלבנת הון ועוד. שהה מתאריך 27.05.18 בבית המעצר קישון. נטען במסגרת העתירה כי משפחתו של העותר מתגוררת במרחק של כ-45 דקות נסיעה מקישון והמרחק לגלבוה הוא רב. כמו כן, נטען כי קבועות לעותר ישיבות הוכחות רבות בבית המשפט המחוזי בחיפה בתיק העיקרי וכי בית המעצר קישון מאפשר לו להכין את התיק תוך צפייה במחשב והעברתו תפגע בהכנתו למשפט. נטען כי מדובר בתיק מורכב והעותר לוקח חלק נכבד בהכנת ההגנה. כן נטען כי הנסיעות לכלא מרוחק יצמצמו את זמן ההכנה והעותר לא יקבל שם את המחשב אותו קיבל בקישון. כאמור, בעת הדיון בעתירה העותר כבר הועבר לגלבוה ונטען כי התנאים בהם הוא שוהה אינם הולמים שכן הוא שוהה בכלא מרוחק ממשפחתו, בתא של מעשנים ויש בעיה של חרקים בתא.

המשיבים טוענים כי בית מעצר קישון נמצא בתפוסה מלאה ומצוקת מקומות הכליאה הינה קריטית. מדי יום נעשה ויסות עצורים ברמת המחוז לבתי סוהר נוספים לצורך פינוי מקומות לעצורים ממשטרת ישראל. ככלל, העצורים השוהים בבית מעצר קישון הינם עצורים שלהם סכסוכים רבים ביחידות המחוז/ארציות, תומכים לעצורי ימים, משויכים לארגוני פשיעה, חמ"ן שלילי וכדומה, שלא ניתן להעבירם מקישון. במידה ולא יפנו עצורים מקישון לא יוכל בית המעצר לקלוט עצורים ממשטרת ישראל, שזו מהות בית המעצר, לכן כל עצור בעל כתב אישום שאין מניעה מודיעינית/רפואית/סוציאלית מועבר מבית מעצר קישון. באשר לתנאי תא המעצר בגלבוה טוענים המשיבים כי העותר רשאי לפנות לקצין האסירים בבית

הסוהר ולשטוח בפניו טענותיו. אין מקום להעלות טענות אלה בעתירת אסיר מבלי שניתנה אפשרות למשיב לבדוק את הדברים. נטען כי בבית מעצר גלבע יסופקו לעותר התנאים שקיבל בבית מעצר קישון. לעניין המחשב הודיע המשיב לאחר קיום הדיון בפני כי תתאפשר לעותר בכלא גלבע גישה למחשב שלושה ימים בשבוע למשך שתיים בכל יום. באשר לביקורי משפחה טוענים המשיבים כי מראשית מעצרו של העותר קיבל רק ביקורי עורכי דין פרט לביקורי משפחה בספטמבר 2018 וביוני 2018. כן נטען כי המרחק אינו רב הן לעניין הדיונים והן לעניין ביקורי משפחות. נטען כי מצוקת מקומות כליאה וויסות מקומות כליאה מצויים בליבת שיקול הדעת של המשיב ולכן יש לדחות את העתירה.

העותר טוען בתגובה לטענות המשיבים כי היו כבר החלטות שיפוטיות בעניינו של העותר והעותר אינו מקבל את המגיע לו, דבר המקפח את הגנתו ואת העותר עצמו.

דין:

למעשה תוקף האסיר את העברתו ממתקן קישון לכלא גלבע משני טעמים עיקריים: הריחוק של הכלא ממקום מגורי משפחתו והתנאים שהוסדרו בעבר במתקן קישון לאפשר לו להתכונן למשפטו. בנוסף מעלה העותר טענות כנגד תנאי הכליאה בכלא גלבע, רמת ניקיון בחדרים וכד'. אדון בטעמי העתירה כסדרם.

הריחוק של כלא גלבע ממקום מגורי משפחת העותר:

אין חולק כי המרחק משלומי למתקן הכליאה בקישון קצר מזה שלכלא גלבע. מדובר בפער זמני נסיעה של כ-45 דקות ובמרחק נסיעה כפול (תלוי בציר שנבחר). עם זאת נראה כי לא המרחק הגאוגרפי הוא זה שמשפיע על ביקורי משפחת האסיר במתקני הכליאה השונים. עולה מנתוני שב"ס, כפי שהוצגו בפני בית המשפט, כי גם בכלא קישון משפחת העותר כמעט ואיני מגיעה לבקרו.

מעבר לאמור, לא מצאתי לנכון להתערב בשיקולי המשיב אשר מצוקת מקומות כליאה וויסות מקומות כליאה מצויים בליבת שיקול דעתו. שיקולי מצוקת מקומות הכליאה במתקן הכליאה בקישון גוברים על השיקולים בדבר מרחק נסיעה של העותר לבית המשפט או ביקורי משפחתו בנסיבות העניין. נזכיר עוד כי אין לאסיר זכות קנויה לבחור את מקום כליאתו ואין גם זכות קנויה להסדרת ביקורים. כל אלו מסורים לסמכויות שב"ס ומתן האפשרות הוא בכפוף למכלול שיקולים שעל שב"ס להביאם בחשבון.

בנושא זה לא מצאתי מקום להתערב בשיקולי שב"ס. העתירה בעניין זה נדחית.

סוגית תנאי הכליאה בכלא גלבע:

בעניין זה לא הובאו בפני כל נתונים, מעבר לאמירות כלליות שהועלו במהלך הדיון ולא פורטו בכתב העתירה. אציין כל בעניין זה על העותר למצות הליך מנהלי, לפנות ראשית לגורמי הכלא, וככל שלא תענה פנייתו פתוחה הדרך להגיש

עתירה מתאימה לבית המשפט המוסמך, הוא בית המשפט המחוזי בנצרת.

לעת הזאת טענותיו בעניין זה - נדחות.

סוגיית התנאים שנקבעו בעבר כדי לאפשר לעותר להתכונן למשפטו:

העותר עצור עד לתום ההליכים ועליו לנהל משפט בתנאים שיאפשרו לו הגנה ראויה.

עניין תנאי הכליאה של העותר, בכל הנוגע לאפשרות הטכנית לעיין בחומר הראיות שבכתב האישום כנגדו, לרבות שימוש במחשב, קבלת דיסקים רבים של חומר וכיוצ"ב, נדון בפני בית המשפט המסגרת עת"א 5975-12-18. במסגרת הדיון בעתירה הנ"ל דחה בית המשפט את טענות העותר בפסק דין מיום 17.12.19, בין היתר מטעמים של אופן ההתנהלות הדיונית של העותר. עם זאת, ובמסגרת הדיון בעתירה, נמסר ע"י שב"ס לבית המשפט כי ננקטו שורה של פעולות כדי לאפשר הכנסת חומר חקירה רב למתקן הכליאה וכן יצירת התנאים לעיון בו. ראו לעניין זה בהחלטה שניתנה ביום 21.12.19, בין היתר בשים לב להודעה שהוגשה ע"י שב"ס ביום 17.12.19, לאחר שניתן פסק הדין בעתירה.

במהלך הדיון שהתקיים בפני עיינתי בפרוטוקול הנושאים שהועלו בפני ועדת העברות. לא מצאתי בפרוטוקול זה התייחסות להחלטות שיפוטיות קודמות שניתנו בעניינו של העותר שהביאו לידי ביטוי את אותן הצהרות והתחייבויות של שב"ס, כגון החלטות שניתנו בעניין תנאי עיון בחומר חקירה ונושאים נוספים שעלו בעתירות קודמות של העותר וקיבלו תוקף של החלטה בהתבסס על הצהרות שב"ס. לא עולה מתוכן הדיון בפני ועדת העברות כי כל הצהרות שב"ס וההחלטות שניתנו על בסיס אותן הצהרות הובאו לידיעת ועדת ההעברות, וממילא גם לא נשקלו על ידה. **העובדה שנושא זה וכל ההצהרות שניתנו בעבר ע"י שב"ס, שקיבלו למעשה תוקף של פסק דין או החלטה שיפוטית, לא נשקלו ע"י ועדת ההעברות בעת שנבחן עניינו של העותר, מהווה פגם בהליך המנהלי בעת קבלת החלטה בעניינו.**

ב"כ העותר דיווח לבית המשפט בפתח הדיון בפני ביום 24.3.19, כי אכן נערכו ע"י שב"ס הסדרים שאפשרו לעותר לצפות בחומר הראיות בצורה סבירה ולהתכונן למשפטו בהתאם. לאחר שהסתיים הדיון בפני הודיע המשיב בהודעה בכתב שהוגשה לתיק בית המשפט כי יאפשר לעותר לקבל את אותם התנאים שקיבל בבית מעצר קישון, לרבות גישה למחשב שלושה ימים בשבוע למשך שעתיים בכל פעם. עם זאת לא ברור מההודעה האם אכן מדובר בתנאים זהים או דומים לאלו שאושרו בעבר ע"י שב"ס וקיבלו תוקף של החלטה שיפוטית. בכל מקרה אין בהודעה המאוחרת כדי לרפא את הפגם המנהלי שבהליך קבלת ההחלטה המנהלית לעניין העברת העותר ממתקן הכליאה בקישון לכלא גלבוע.

בשים לב לאמור, ותוך שבית המשפט מביא בחשבון את התנאים שנקבעו כעת בכלא גלבוע כדי לאפשר לעותר להיערך למשפטו, וכן כאשר בית המשפט מביא בחשבון את הכללים בדבר סמכויות שב"ס לקבוע את מקום כליאתו של עצור ואסיר, אני מורה כדלקמן:

א. בשלב זה יישאר העותר בכלא גלובע, כפי שהוחלט.

ב. עניינו של העותר יוחזר לדיון בוועדת ההעברות שתבחן שוב את עניינו של העותר תוך

התייחסות לנושא יכולתו לנהל את הגנתו והודעות שב"ס בדבר התנאים שהוסדרו לשם כך בעבר, ושקיבלו תוקף של החלטות בית משפט. ועדת ההעברות תבחן שוב את עניינו של העותר, במסגרת סמכויותיה ותוך התייחסות לכל השיקולים הנדרשים בעניין ותיתן החלטתה בהתאם.

ג. כדי לתת לעותר אפשרות להבהיר לוועדת ההעברות את המורכבות של ניהול משפטו,

לטענתו, והרקע להחלטות שניתנו בעבר בעניינו ע"י גורמי שב"ס, יוכל ב"כ העותר להעביר לוועדת ההעברות את סקירת השתלשלות המגעים שהיו בעבר בין צוות ההגנה לגורמי שב"ס ואת טענות העותר לעניין צרכיו המיוחדים.

ב"כ העותר יוכל לשלוח את טענותיו בכתב לוועדת ההעברות, באמצעות המחלקה המשפטית של שב"ס במחוז הצפון, וזאת עד לא יאוחר מיום 2.4.19. ועדת ההעברות תבחן את עניינו של העותר בתוך 14 ימים מהמועד שיגיע לידיה כתב הטעון של עורכי דינו.

ד. אבהיר, למען הסר ספק, כי לגופם של דברים אינני קובע דבר. ועדת ההעברות תדון שוב

בעניינו של העותר, תשקול שוב את כל הנתונים הנדרשים לעניין, ותחליט בהתאם לסמכויותיה.

המזכירות תעביר עותק מפסק הדין לב"כ הצדדים וכן לעותר באמצעות שב"ס.

ניתן היום, י"ט אדר ב' תשע"ט, 26 מרץ 2019, בהעדר הצדדים.

רון שפירא, נשיא